

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

PROVINCIAL LIBRARY
MANITOBA BOOK KRAJN, EDNAJTESA

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

PIK VII.

Ч. 84.

ВІСНОК, 14. ЛИПНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JULY 14th, 1925.

No. 84.

VOL. VII.

В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ МОЖЕ ВИБУХНУТИ СТРАЙК МАЙНЕРІВ.

Представники майнерської юніи домагаються 10 проц. підвищення платні, системи "чек-аф" і повного визнання юніи, на що не хочуть згодитися власники копалинь.

АТЛЕНТИК СИТІ, 10. липня. — Представники власників копалинь твердого вугля і 150,000 майнерів розпочали тут вчора конференцію в справі відновлення контракту, який виходить 31. серпня.

Зараз на першому засіданні представники майнерів зажадали 10 проц. підвищення платні, введення системи "чек-аф" (стягання юнійних вкладок при виплаті), повного визнання юніи та ріжних улічень при праці.

Домагання майнерської юніи предложив її голова Джан Л. Луїс.

Представники власників копалинь заявили, що домагання майнерів не лише не можуть бути прийняті, але й мусять зменшити кошти продукції або через знижку платні, або через збільшення продуктивності.

Після такого становища обох сторін виходить, що в майнах твердого вугля розпочнеться 15. вересня страйк.

НОВІ АРЕШТУВАННЯ В СТРАЙКОВОМУ ТЕРЕНІ В НОВІЙ СКОШІ.

Справу 9-ох арештованих з Нью Ватерфорд передано до найвищого суду, який буде засідати в осіні.

СІДНІ, Н. С., 11. липня. — В Биг Глейс Бей арештовано трох людей в зв'язку зі спробою дістатися до компаніїного складу в Домініон ч. 6. Спробу ударемнено горожанами тої місцевости. Арештованими є Вільям Раен, Майкел Гвайт і Алберт Стенгава.

Поліційний суддя Кемпбел передав їм праву 9 арештованих з Нью Ватерфорд до найвищого

суду, який буде засідати в осіні. Майнерів арештовано було під ріжними замітками в зв'язку з безпорядками в страйковому терені.

За минулих пару днів в Нью Ватерфорд переведено 14 арештованих за страйкові розрухи. Вступне переслухання арештованих відбудеться слідууючого тижня. Майже у всіх випадках арештованих випускається негайно за бейлом.

МЕЙОРИ ШІСТЬОХ МІСТ ЖАДАЮТЬ ЗАКІНЧЕННЯ СТРАЙКУ.

Конференція мейорів просить будучого прем'єра Нової Скошії о допомогу для голодуючих майнерів.

СІДНІ, Н. С., 11. липня. — Мейори шістьох майнерських міст в Новій Скошії зібралися тут вчора й ухвалили резолюцію, в якій просять будучого прем'єра Е. Н. Ровдса, щоб він негайно подбав про розпочаття праці в майнах та дав фінансову допомогу для тих, що терплять голод і нужду.

В резолюції сказано також, що відносини в майнерських містах були такі, що привели до голоду багатьох горожан, включючи жінок і дітей.

На конференції були присутні мейори таких міст: Глейс Бей, Нью Ватерфорд, Сідні Майнс, Домініон, Стеллартон і Спрінгфілд.

ФРАНЦУЗИ ПЕРЕВОЗЯТЬ ВІЙСЬКО З РУРЦІНИ ДО МАРОКА.

Генерал Нолен, новий головнокомандуючий французької армії в Марокко, буде мати 100 тисяч війська.

ПАРИЖ, 11. липня. — Французьке міністерство війни рішило перевезти до Марока три дивізії колоніальних військ, що знаходяться тепер в Рурціні і Франції.

Генерал Нолен, новоназначений головний командант французьких військ в Марокко, буде мати в своїй розпорядженості около 100 тисяч війська, коли об'їме команду 18. липня.

Французький і еспанський уряди рішили скоординувати свої військові операції проти Абд-Ель-Крима.

ПАРИЖ, 10. липня. — Абд-Ель-Крим, провідник збунтованих Мароканців, спрямовує свою увагу даліше на північ.

Генерал Нолен, новоназначений головний командант французьких військ, виїздить до Марока 18. липня, або 10 днів скорше, як було з початку уплановано.

НІМЕЧЧИНА МАЄ 62 МІЛІОНИ НАСЕЛЕННЯ.

БЕРЛІН, 6. липня. — Провізоричні обчислення з перепису минулого місяця виказують, що населення Німеччини виносить около 62,500,000 осіб.

Самий Берлін має 3,900,000 населення і є другим найбільшим містом в Європі.

Франція й Еспанія готові дати Ріфам автономію

АБД-ЕЛЬ-КРИМ ВІДКИНЕ ПРОПОНОВАНУ АВТОНОМІЮ ПІД ЕСПАНСЬКИМ ПРОТЕКТОРАТОМ.

ПАРИЖ, 10. липня. — Тут одержано відомости, що Франція й Еспанія є готові запропонувати Абд-Ель-Криму автономію в Марокко в заміну за мир.

Соціалістичний посол Мальві повернув вчора з Еспанії, де конферував з еспанським урядом в справі мирових умов для Абд-Ель-Крима.

ПАРИЖ, 10. липня. — Франція й Еспанія запропонують Абд-Ель-Криму автономію в країні Ріфів, в Марокко, під еспанським протекторатом.

Це є один з головних результатів французько-еспанської угоди відносно Марока, підписаної в Мадриді в середу. Французькі урядові круги сподіються, що Абд-Ель-Крим

відкине пропозицію, так як він заявляв вже кілька разів в минулому, що не прийме еспанського протекторату.

Абд-Ель-Крим даліше збирає свої війська до наступу на французькі лінії в горішній долині Кверга. Інформації про це одержала французька розвідка служба.

ПАРИЖ, 11. липня. — Горацио Есеваріета, еспанський мільонер і власник кораблів, пропонує провідникові Ріфів Абд-Ель-Криму умови миру, які виготовила французько-еспанська конференція в Мадриді.

Умови будуть правдоподібно вручені Абд-Ель-Криму слідууючого тижня в Аждірі.

ПАРЛЯМЕНТ УХВАЛИВ 183 МІЛІОНІВ ФРАНКІВ НА ДАЛЬШУ ВІЙНУ.

Комуністичні послы протестували проти ухвалення мільонів на ведення війни з Ріфами в Марокко.

ПАРИЖ, 10. липня. — Пала-та послів ухвалила вчора 183 мільонів франків на дальше ведення війни проти Ріфів в Марокко. За внеском було 411 голосів, проти 29. Вислід голосування вважається рівночасно висловом довіри для уряду за ведення війни та одобренням самої війни.

Підчас бурливої сесії парламенту комуністичні послы атакували уряд за ведення війни та протестували проти ухвалення мільонів на цю війну. Вони казали, що мир з Абд-

Ель-Кримо, провідником Ріфів, можливий був шість тижнів тому назад, та хотіли знати, чому уряд продовжає війну.

ПАРИЖ, 10. липня. — Прем'єр Пенлеве формально заперечив вчора в парламенті поголки, що Ріфи заняли Тазу, важне місто в французькому Марокко.

Він признав однак в своїй промові, що Французи евакуували з Тази всіх європейців і жінок та дітей.

БОРОТЬБА В КИТАЮ

ВІДНОСИНИ В КАНТОНІ ШО-РАЗ ПОГІРШАЮТЬСЯ.

КАНТОН, Китай, 10. липня. — Відносини в Кантоні з кожним годинкою погіршаються і Кантон є нині цілком відтятий від зовнішнього світа.

Всі кораблі між Кантоном і Гонг Конг перестали курсувати через те, що китайські робітники на кораблях прилучилися до страйкерів. Китайська телеграфічна обслуга між Кантоном і Гонг Конг зістала застановлена.

Обчислюють, що в Кантоні є 100,000 страйкерів з Гонг Конг і можна сподіватися поважних горожанських розрухів.

КАЖЕ ЧУЖИНЦЯМ ЗАБРАТИСЯ З КАНТОНУ.

КАНТОН, Китай, 10. липня. — Бритійський консул видав нині остергу всім закордонним жінкам і дітям в Кантоні, щоб вони виїхали негайно до Гонг Конг.

СТРАЙК В КИТАЙСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.

ГОНГ КОНГ, Китай, 11. липня. — Страйк в Гонг Конг прибрав новий характер. Замість бути протичужинським, як це було з початку, він став

протикапіталістичним і захопив китайські підприємства таксамо, як і чужинські.

Китайські робітники покидають тепер працю на китайських кораблях.

СТРАЙК КИТАЙЦІВ НА КАНАДІЙСЬКОМУ КОРАБЛІ.

КОБЕ, Японія, 10. липня. — Китайські робітники на канадському кораблі "Емпрес оф Рош" в числі 400 людей застрайкували і вийшли на берег.

Компанія веде переговори, щоб наняти японських робітників.

Корабель "Емпрес оф Рош" з Венкувер, Б. К., мав відплисти з Кобе 7. липня до Шангаю, Гонг Конг і Маніли. Страйк Китайців має правдоподібно зв'язок зі страйком китайських моряків на британських та інших закордонних кораблях.

ГРОЗИТЬ ДЕПОРТАЦІЄЮ І БИТТЯМ КИТАЙЦІВ.

ЛОНДОН, 10. липня. — Нинішні пресові донесення подають, що сер Реджиналд Стобс, британський губернатор в Гонг Конг, загрозив депортацією безробітних Китайців та биттям тих, що уживають застрашувальні супроти страйколомів.

В БОЛГАРІІ ЗНОВУ ЗАСУДЖЕНО 2 НА СМЕРТЬ.

СОФІЯ, Болгарія, 10. липня. — Військовий суд знову засудив двох людей на повішення а трох на в'язницю за скривання заговорників, що були відвічальні за виведення катедри в Софії минулого квітня.

Дотепер страчено вже 6 людей в зв'язку з виведенням катедри.

СТРАЙК МЕТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ В БЕСЛЬПІ.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 11. липня. — Страйк металевих робітників, який тривав від якогось часу, поширяється.

Двадцять тисяч робітників в окрузі Жез оповістили, що вийдуть на страйк 16. липня, і тоді число страйкерів буде виносити около 65,000.

КІЛЬКО ВІНОСИТЬ ДОВГ КАНАДИ?

ОТТАВА, 11. липня. — Місячний звіт міністерства фінансів подає, що протягом минулих 12 місяців довг Канади зменшився на 11 мільонів доларів.

Дня 30. червня ц. р. довг Канади виносив 2 мільярди 378 мільонів доларів, а 30. червня 1924 року, себто рік тому назад, цей довг виносив 2 мільярди 389 мільонів доларів.

ВІЙСЬКОВІ ЗАХОПИЛИ ВЛАДУ В ЕКВАДОРІ.

В полуднево-американській республіці Еквадор військові офіцери захопили державну владу в свої руки. Головою нового військового уряду є генерал Де Ля Торре. Державний переворот відбувся без проливу крові. Членів уряду в столиці Квіто арештовано.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ДАЄ ВЕЛИКІ ЗАМОВЛЕННЯ ВЕЛ. БРИТАНІІ.

Раковський привіз з Москви замовлення для англійських фірм на суму 15 мільонів фунтів стерлінгів.

ЛОНДОН, 10. липня. — Христіян Раковський, радянський амбасадор до Англії, який повернув вчора з Москви до Лондону, привіз з собою замовлення радянського уряду для британських фірм на суму 15 мільонів фунтів стерлінгів, або около \$72,750,000.

Приближно дві треті цієї суми призначено на різноручну фабричну машинерію та знаряди до машин, а решту на си-

рі матеріали.

МОСКВА, 10. липня. — Депеші "Рости" доносять, що експлозія в державному арсеналі в Тифлісі була менше серйозна, як зразу подавано.

Ці звідомлення не згадують про смерть або поранення цивільних, лише кажуть, що кілька червоноармієцьких ранено. Експлозія повстала в магазині артилерії з невідомої дотепер причини.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ВІДКИНУВ УЛЬТИМАТ НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ.

Радянський уряд заявляє, що німецький ультимат є вмішуванням у внутрішні справи Радянського Союзу.

МОСКВА, 10. липня. — Приятельські відносини між Рад. Союзом і Німеччиною зістали дальше загрожені акцією радянського уряду, який відкинув ультимат німецького уряду, що домагався скасування смертних присудів, виданих на німецьких студентів Кіндерма-

на й Вальша.

Відмовляючи німецькому домаганню, радянський уряд заявляє, що ультимат є вмішуванням у внутрішні справи Радянського Союзу.

Студенти були засуджені на смерть за змову не життя нісоких радянських урядників.

З ФРАНЦІІ ПЛАНОВАНО ВИСИЛАТИ ЗБРОЮ ДЛЯ АБД-ЕЛЬ-КРИМА.

Еспанський уряд просить Велику Британію, щоб вона прилучилася до блокади Ріфів в Марокко.

ПАРИЖ, 11. липня. — Французька тайна поліція викрила змову на доставу 5,000 крісів місячно та засобів амуніції до Ріфів в Марокко.

Змовники мали свій осідок в Парижі і планували уживати порту-Марсильї для перевозу зброї й амуніції.

Поліція задержала імена людей, що є замішани в цю справу, поки не будуть арештовані всі члени банди. Уважають однак, що провідником змови є один Вірменин, який став на-

туралізованим французьким горожанином.

ЛОНДОН, 9. липня. — Еспанське міністерство закордонних справ звернулося з проською до Великої Британії, щоб вона прилучилася до блокади Ріфів, яку перевозять Еспанія та Франція.

Бритійський уряд не дав ще відповіді на просьбу Еспанії. Однак урядові круги є тої опінії, що британські інтереси не є ще загрожені.

В ПОРТУГАЛЬСЬКІЙ АФРИЦІ ЗАВЕДЕНО НЕВІЛЬНИЦТВО.

НЬО ЙОРК, 10. липня. — Др. Едвард А. Рос, професор соціології на університеті у Висконсині, оголосив звіт про примусову працю в Португальській Африці, в якому каже, що португальський колоніальний уряд в Португальській Африці силою заставляє тамошнє населення працювати за дармо на португальських капіталістів.

Система є гірша ніж невільництво, так як тубильному населенню, що працює за дармо на Португальців, часто не дають навіть їсти. Жінок з малими дітьми на плечах забирають силою до праці, як і інших робітників. Деяких робітників біють і тортурують (мучать).

ЯПОНІЯ НЕ ДАСТ ПРІВІЛЕГІВ АГЕНТАМ С.Р.С.Р.

ТОКІО, Японія, 10. липня. — Радянський Союз звернувся з проською до японського уряду, щоб він уділив дипломатичні привілеї для 70 радянських торговельних представників в Японії, однак в міністерстві закордонних справ кажуть, що уряд не згодиться на цю просьбу, боячися більшовицької пропаганди.

Уважають навіть за можливе, що представникам не буде

дозволено приїхати до Японії приватно.

УРЯД АРМСТРОНГА ВНЕСЕ РЕЗИГНАЦІЮ.

ГАЛФАКС, Н. С., 11. липня. — Місцева газета "Морнінг Кронікл" доносить, що уряд прем'єра Армстронга вручить свою резигнацію ледтенант-губернорові Доглесові в середу 15. липня і що консервативний лідер Ровдс буде покликаний утворити новий уряд.